

HÖAND, hö'ännad, f. sing. (brukas mest i bestämd form) Se *Höbergning*.

HÖBERGARE, m. 5. Person, som bergar hö.

HÖBERGNING, f. 2. 1) Inbergning af hö. — 2) Slättertiden. — *Ss. H-stid*.

HÖBINGE, m. 2. pl. — *bingar*. Stor hög af packadt och hopbuntadt hö.

HÖBOL, hö'ból, ell. **HÖBORD**, hö'bórd, n. 5. Jordegendom med afseende på den mängd af hö, som deraf årligen fås. *Godt h*.

HÖFDING, m. 2. (af *Hufvud*) Hufvudman, öfverhufvud, styresman, anförare. Bildar åtskilliga sammansättningar, såsom: Lands-, Läns-, Härads-, Krigs-, Rövfarhöfding.

HÖFDINGEDÖME, n. 4. Provins, distrikt, som styres af en höfding. Brukas stundom om de svenska länen, äfvensom för att motsvara det franska Gouvernement med flera andra utländska, större och mindre styrelsedistrikter.

HÖFLA, m. fl., se *Hylla*.

HÖFLIG, a. 2. (af *Hof*, n. II) 1) Som i umgänget med andra iakttager, hvad som är passande och tillständigt. *Man bör vara h. emot alla.* — *Syn. Se Artig, 1.* — 2) (om sak) Som sker, göres, säges med höflighet. *En h. bjudning, begäran, undskyllan, ursäkt. Gifva ett h-t svar.* (Talesätt) *För höfliga öron att tala, med förlöf.*

HÖFLIGHET, f. 3. 1) Egenskapen, att vara höflig; höfligt sätt, skick, uppförande. *Man bör visa h. emot alla.* *Han gjorde det blott af h., för h. skull.* *H-en fordrar, att . . .* — *Syn. Artighet.* — 2) Handling eller yttrande, som röjer önskan att visa sig höflig. Har i denna mening äfv. plur. *Göra, visa, säga någon en h.* — *Syn. Artighet, Uppmärksamhet.* — *Ss. H-s-bevis, -sbetygelse, -sprof.*

HÖFLIGT, adv. På ett höfligt sätt, med höflighet. *H. bemöta någon. Svvara h., på det h-gaste.* — *Syn. Artigt.*

HÖFRÖ, n. 4. Frö af foderväxter, af sådana grässlag, som gifva godt hö.

HÖFSA, m. fl., se *Hysfa*.

HÖFT, hö'ft, m. 3. Den del af en människas kropp, som har sitt läge omkring höftbenet. *Lam i h-en.* — *Syn. Länd.* — *Ss. Höftmuskel.*

HÖFT, hö'ft. På h., utan att mäta, sigta, blott efter ögonmått, t. ex.: *skjula på h.*; äfv. utan att noga eftertänka, beräkna, efterse; gissningsvis, t. ex.: *säga något på h.*

HÖFTBEN, hö'ftbén, n. 5. Benämning på tvne ben i bäckenet, ett på vardera sidan af underlifvet, gränsande bakåt till korsbenet och framåt till blygselbenet.

HÖFTVÄRK, m. sing. Värk i höften.

HÖFVA, hö'va, f. sing. (af *Hof*, II) Mått, mäta, hvad som är passande och tillbörligt. *Öfver h-n, öfver all h., omätligt, t. ex.: Arbeta, begära, taga, betala öfver h-n. Öfver h-n, öfver all h. stor. Det är er h. att tiga, det tillhör er att tiga. Det är öfver min h., går öfver min förmåga, mina krafter. Det är ej hvars mans h. att . . .*, det är ej allom gifvet, att . . .

HÖFVAS, v. d. impers. 2. Vara passande, tillständig. *Det h-ves en tjänare att vara lydig.* — *Syn. Passa, Anstå.*

HÖFVEL, se *Hysvel*.

HÖFVISK, a. 2. 1) (om person) Som i umgänget med andra iakttager ett passande och tillbörligt sätt. *H. i sitt tal.* — 2) (om sak) Som uttrycker, tillkännagifver höfviskhet. *H-a seder.*

H-t skick. — *Syn. (för begge bem.) Anständig, Artig, Befevad, Hysfad.*

HÖFVISKHET, f. 3. Egenskapen att vara höfvisk, höfviskt skick, sätt, väsende. — *Syn. Anständigkeit, Artighet, Befevhet, Hysfning, Vett.*

HÖFVISKT, adv. På ett höfviskt sätt, med höfviskhet. *Skicka sig h. Tala, svara h.*

HÖFVITSMAN, hö'vittsmänn, m. 5. pl. — *män.* (bibl., af *Hufvud*) Höfding, anförare, befälhafvare. Bildar sammansättningen Hårhöfvitsman.

HÖG, a. 2. (Kompar. *Högge*; superl. *Högst*) 1) a) Angifver längden af en rät linie, som går lodrätt nedifrån basen, grunden, botten, foten af ett föremål upp till spetsen, toppen, öfversta kanten eller ytan. I fråga om berg, landthöjder och mark i allmänhet bestämmes denna längd räknad ifrån hafvets yta. I denna bem. motsatsen till *Djup. Ett fyra alnar h-t skåp. Kyrktornet är 150 fot h-t. Mont Blanc är mer än 14.000 fot h-t. Detta hus är två våningar högre än det der. Han är ett hufvud högre än jag.* — b) (utan åtsjöljande bestämmingsord) Uttrycker ett, i förhållande till andra ytor eller föremål, betydligt längdmått af den lodräta linien ifrån nedersta till öfversta ändan. *Motsats: Låg. EU h-t torn, berg, träd. H. strand. Sjön går h., hälver stora vågor.* — 2) (om ljud) a) Säges om toner, som uppkomma genom en starkare, tätare och mindre utsträckt vibration. *En h. ton, röst. De h-a tonerna på ett instrument — Motsatser: Djup, Låg.* — b) Stark, jemförelsevis mera ansträngd. *Tala med h. röst, så att det väl höres. Upphäfva h-a klagorop, äfv. (fig. fam.) högljudt beklaga sig. Taga sig en h. ton, tala i ell. ur hög ton, tala på ett stolt, hotande, trotsigt sätt.* — *Motsatser: Sakta, Låg.* — 3) Betecknar, huru många soldater, ryttare äro uppställda bakom hvarandra. *Squadronen är tre man h.* — 4) Som gör lifligt intryck. *H. färg, liflig. H. smak, smak af fina kryddor eller något, som gör ett på en gång fint och starkt, behagligt intryck på smakorganerna.* — 5) (fig.) a) I sitt slag utmärkt, stor, betydande; förträfflig i högre grad än andra; öfverlägsen; som har större makt, anseende; som öfverstiger de vanliga begreppen. *De högre klasserna i samhället. H. börd, rang. H-a embeten, äreställen. De högre embetsmännen. En h. person, kunglig eller furstlig person. Konungen i egen h. person. Drottningen gaf honom detta vedermåle af sin nåd med egen h. hand. Göra något på h. befallning, på b. af konungen. En h. herre, af hög rang, värdighet eller börd. H. ålder. H-a priser. H. vinst. H-t straff. H-re förtjenst, större f. H-t spel, hvarvid man kan vinna eller förlora mycket. H-a kort, som gälla mest i spelet. Hysa h. mening, tanke, h-a tankar, h-t begrepp om någon, anse någon äga stora insigter, förtjenster, mycken duglighet. Vara i h. ära, mycket ärad. Visa någon en h. nåd. H-t bud (på auktion), tillbud af hög betalningssumma. H. tid, då intet längre dröjsmål får äga rum; det är h. tid, bör icke längre fördröjas, uppskjutas. Komma i h. tid, just i rättan tid, i sista laget. I h. grad, ganska mycket. — b) (i moralisk mening) c) Upphöjd öfver allt lågt, nedrigt, småaktigt. *En h. själ. H-a tänkesätt.* — β) Se *Högdragen. Vara h. i sin själ. Han har en h. själ* (säges äfv. i god bem.; jfr. α). — c) Säges om det, som är svårt att förstå, fordrar mycken djupsinnighet, mycket studium. *Den högre matematiken, kritiken. De högre veten-**